

KOMENTÁŘ

21. 3. 2023

Demografický vývoj v Jihomoravském kraji v roce 2022

Počet obyvatel Jihomoravského kraje se za 12 měsíců roku 2022 zvýšil o 2 871 osob, a to pouze zásluhou přírůstku obyvatel stěhováním. Proti stejnému období roku 2021 v kraji výrazně poklesl počet zemřelých, ale i počet živě narozených. Vzrostl počet sňatků a poklesl počet rozvodů. Snížil se počet přistěhovalých, počet vystěhovalých se meziročně zvýšil.

Podle předběžných výsledků žilo na území Jihomoravského kraje **k 31. prosinci 2022** celkem **1 187 439 obyvatel**, v průběhu roku se tak počet obyvatel **zvýšil o 2 871 osob**. Počet obyvatel kraje vzrostl pouze zásluhou stěhování. Do Jihomoravského kraje se přistěhovalo o 4 275 osob více, než se z kraje vystěhovalo. Přirozenou cestou by se počet obyvatel snížil, neboť zemřelo o 1 404 osob více, než se živě narodilo.

Tab. 1 Počet obyvatel v Jihomoravském kraji a jeho okresech v 1. až 4. čtvrtletí 2022

(předběžné údaje)

	Stav k 1. lednu 2022			Stav k 31. prosinci 2022			Rozdíl (přírůstek / úbytek obyvatel od počátku roku)		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Jihomoravský kraj	1 184 568	582 673	601 895	1 187 439	584 820	602 619	2 871	2 147	724
v tom okresy:									
Blansko	107 912	53 195	54 717	107 995	53 346	54 649	83	151	-68
Brno-město	379 466	184 748	194 718	380 796	185 936	194 860	1 330	1 188	142
Brno-venkov	225 514	111 587	113 927	226 544	112 118	114 426	1 030	531	499
Břeclav	114 801	56 603	58 198	114 976	56 689	58 287	175	86	89
Hodonín	151 096	74 739	76 357	150 470	74 404	76 066	-626	-335	-291
Vyškov	92 317	45 706	46 611	92 835	46 021	46 814	518	315	203
Znojmo	113 462	56 095	57 367	113 823	56 306	57 517	361	211	150

Poznámka: Předběžné údaje (nezahrnují osoby s udělenou dočasnou ochranou v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invází vojsk Ruské federace).

Z okresů Jihomoravského kraje se počet obyvatel **snížil pouze v okrese Hodonín**, a to o 626 osob. Ve všech okresech s výjimkou okresu Brno-venkov byl zaznamenán přirozený úbytek obyvatel. Ve všech okresech, s výjimkou okresu Hodonín, převýšil počet přistěhovalých počet vystěhovalých. V okrese Hodonín tak klesl počet obyvatel přirozenou cestou i migrací. Nejvíce obyvatel, a to 1 330, přibylo v okrese Brno-město.

Nárůst počtu obyvatel byl zaznamenán v 6 krajích - kromě Jihomoravského ještě ve Středočeském, Praze, Plzeňském, Pardubickém a Jihočeském. Stav obyvatel ČR vzrostl o 16,7 tis., a to pouze zásluhou zahraniční migrace.

Podle předběžných údajů se v Jihomoravském kraji za 12 měsíců roku 2022 **živě narodilo 11 940 dětí**, což ve srovnání s definitivními výsledky roku 2021 bylo o 1 145 dětí méně. Počet živě narozených dětí v kraji je za posledních 16 let nejnižší. Porodnost (počet živě narozených dětí na 1 000 obyvatel) se pohybovala od 8,81 v okrese Hodonín po 10,81 v okrese Vyškov.

KOMENTÁŘ

Mezi narozenými dětmi zpravidla převažují chlapci, což platilo i v roce 2022, kdy se v Jihomoravském kraji narodilo 6 216 chlapců a 5 724 děvčat. V okrese Blansko chlapci tvořili dokonce 55,6 % živě narozených dětí, naproti tomu v okrese Břeclav pouze 50,0 %. Celkem 45,7 % všech živě narozených dětí bylo prvorozených (5 452 dětí), 40,7 % druhorozených (4 854 dětí) a 1 634 dětí bylo pro matku již jako třetí či další dítě (13,7 %). **Mimo manželství** se za 12 měsíců roku 2022 narodilo 5 172 dětí (o 501 méně než ve stejném období minulého roku) a tvořily **43,3 % z živě narozených** (v rámci ČR to bylo 48,6 %). Nejvyšší podíl narozených mimo manželství byl v okrese Znojmo (51,4 %), naopak v okrese Brno-venkov to bylo pouze 41,2 % dětí.

V roce 2022 **zemřelo** v Jihomoravském kraji **13 344 osob** (6 697 mužů, 6 647 žen), což bylo o 1 902 osob méně než v předcházejícím roce (úmrtnost v roce 2021 však byla výrazně ovlivněna covidovou epidemií). Ve struktuře zemřelých podle věku byly nejpočetnější skupinou zemřelých osoby ve věku 80 až 89 let (31,4 %) a ve věku 70 až 79 let (28,5 % zemřelých). Mezi zemřelými však bylo i 21 dětí do 1 roku a 16 dětí ve věku 1 až 14 let (v souhrnu 0,3 % zemřelých).

Do Jihomoravského kraje se v průběhu roku 2022 **přistěhovalo 13 597 osob**, tedy o 962 osob méně než ve srovnatelném období předchozího roku. Z ostatních krajů ČR se přistěhovalo 6 930 osob (51,0 % přistěhovalých) a ze zahraničí 6 667 osob. Ve stejném období se z kraje **vystěhovalo 9 322 osob** (o 276 osob více než v roce 2021). Do ostatních krajů ČR se vystěhovalo 6 949 osob (74,5 % vystěhovalých) a 2 373 osob se odstěhovalo do zahraničí.

Stěhováním se počet obyvatel v kraji zvýšil o 4 275 osob. Byla to však jen **zásluha zahraničního stěhování**, počet přistěhovalých z ciziny převýšil počet do ciziny vystěhovalých o 4 294 osob. Saldo vnitřního stěhování bylo záporné - z jiných krajů se přistěhovalo o 19 osob méně, než se do jiných krajů ČR vystěhovalo (údaje o stěhování nezahrnují osoby, kterým byla udělena dočasná ochrana v souvislosti s válkou na Ukrajině; podle údajů Cizineckého informačního systému šlo na konci roku 2022 v Jihomoravském kraji o více než 44 tis. osob).

Tab. 2 Pohyb obyvatelstva v Jihomoravském kraji v 1. až 4. čtvrtletí
(předběžné údaje)

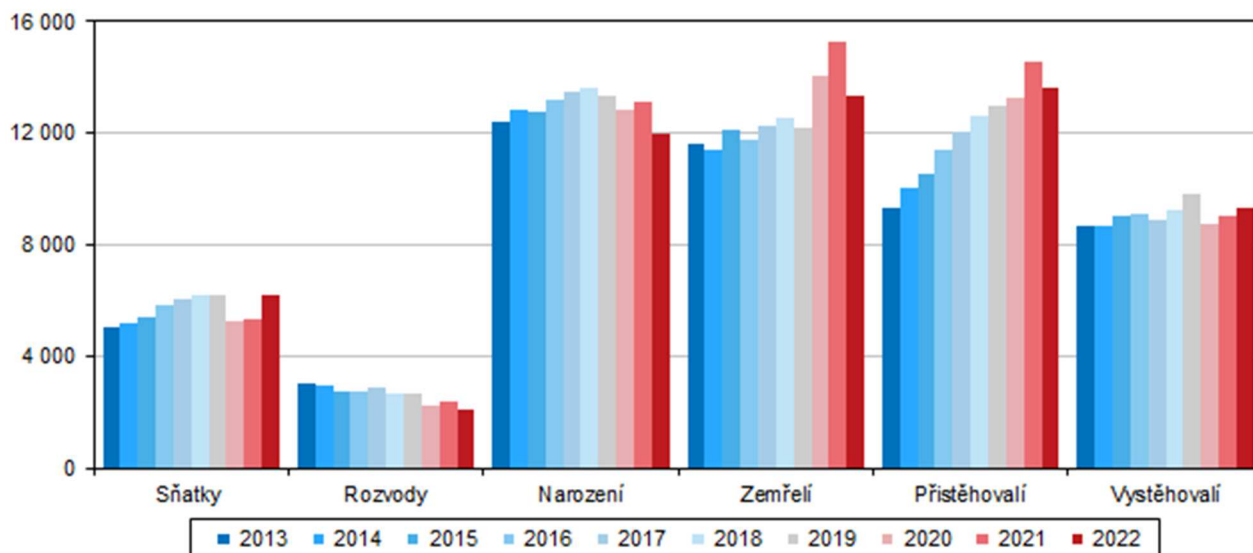
	1. až 4. čtvrtletí roku										Rozdíl 2022- 2021
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
Sňatky	5 043	5 153	5 414	5 837	6 040	6 156	6 164	5 272	5 348	6 148	800
Rozvody	3 000	2 924	2 770	2 758	2 867	2 684	2 631	2 266	2 392	2 093	-299
z toho s dětmi	1 691	1 623	1 569	1 644	1 748	1 582	1 552	1 338	1 522	.	x
Živě narození	12 403	12 802	12 771	13 193	13 509	13 594	13 328	12 859	13 085	11 940	-1 145
z toho mimo manželství	4 914	5 305	5 501	5 668	5 894	5 958	5 687	5 645	5 673	5 172	-501
Potraty	3 775	3 867	3 771	3 413	3 484	3 218	3 220	2 934	2 787	2 763	x
Zemřelí	11 629	11 399	12 106	11 738	12 275	12 542	12 190	14 015	15 246	13 344	-1 902
Přirozený přírůstek	774	1 403	665	1 455	1 234	1 052	1 138	-1 156	-2 161	-1 404	x
Přistěhovalí	9 308	10 050	10 537	11 416	12 031	12 649	12 995	13 232	14 559	13 597	-962
z toho z ciziny	3 611	3 905	4 349	4 694	5 315	5 913	6 318	6 776	7 546	6 667	-879
Vystěhovalí	8 654	8 678	9 030	9 082	8 870	9 241	9 811	8 738	9 046	9 322	276
z toho do ciziny	3 167	2 790	2 934	2 780	2 393	2 698	3 211	2 379	2 116	2 373	257
Přírůstek stěhováním	654	1 372	1 507	2 334	3 161	3 408	3 184	4 494	5 513	4 275	x
Celkový přírůstek	1 428	2 775	2 172	3 789	4 395	4 460	4 322	3 338	3 352	2 871	x

Od počátku roku 2022 bylo v kraji uzavřeno **6 148 sňatků**, což bylo o 800 více než v roce 2021. V 4 199 případech byli oba snoubenci svobodní (68,3 % z celku).

Soudy v Jihomoravském kraji podle dosud dostupných informací vydaly v průběhu loňského roku **2 093 rozhodnutí o rozvodu** manželství (o 299 méně než v předchozím roce). Ve dvou třetinách případů byl rozvod společným návrhem (1 389 rozvodů, tj. 66,4 % z celku). V 465 případech (22,2 % celku) byla navrhovatelkou rozvodu žena.

KOMENTÁŘ

Graf 1 Pohyb obyvatelstva v Jihomoravském kraji v 1. až 4. čtvrtletí

Zajímavosti demografického vývoje za 12 měsíců roku 2022 lze hledat jednak ve srovnání relativních ukazatelů s ostatními kraji, a také ve srovnání situace v jihomoravských okresech se stavem v ostatních okresech ČR:

Jihomoravský kraj ve srovnání s ostatními kraji:

- počet živě narozených na 1 000 obyvatel (10,06) byl 2. nejvyšší (po Praze),
- podíl živě narozených mimo manželství (43,3 %) byl 3. nejnižší (po Praze a Zlínském kraji),
- počet zemřelých na 1 000 obyvatel (11,25) byl 3. nejnižší (po Praze a Středočeském kraji).

Okresy Jihomoravského kraje mezi 77 okresy ČR:

- v okrese Blansko byl nejvyšší podíl chlapců mezi živě narozenými dětmi (55,6 %),
- počet živě narozených na 1 000 obyvatel v okrese Vyškov (10,81) byl mezi okresy nejvyšší, 2. byl okres Brno-město (10,65), okres Znojmo byl 4. (10,35) a Brno-venkov (10,24) byl na 5. místě v pořadí okresů,
- počet zemřelých na 1 000 obyvatel byl v okrese Brno-venkov s hodnotou 10,20 3. nejnižší (po okresech Praha-západ a Praha-východ)

Poznámka:

Veškeré údaje se týkají občanů České republiky a cizinců s trvalým pobytem v České republice, občanů třetích zemí s přechodným pobytem na území České republiky na základě dlouhodobého víza (nad 90 dnů) nebo povolení k dlouhodobému pobytu, občanů zemí EU, Norska, Švýcarska, Islandu, Lichtenštejnska a jejich rodinných příslušníků s hlášeným přechodným pobytem na území České republiky a cizinců s platným azylem v České republice. Údaje zohledňují rovněž události (sňatky, narození a úmrtí) českých občanů s trvalým pobytem na území ČR, které nastaly v cizině a byly zaregistrovány v České republice v termínu, který umožnil jejich zařazení do statistiky.

Veškeré údaje za rok 2022 jsou předběžné (a nezahrnují osoby s udělenou dočasnou ochranou v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace).

KOMENTÁŘ

Související odkazy:

[Stav a pohyb obyvatelstva v ČR v 1. až 4. čtvrtletí 2022 \(předběžné výsledky\)](#)
[Veřejná databáze ČSÚ – Obyvatelstvo](#)

Kontakt:

Mgr. Tomáš Svozil
Krajská správa ČSÚ v Brně
e-mail: tomas.svozil@czso.cz
tel.: 542 528 172